

Stavre fäbodstig

Vandringsstig, torparstig och GPS-vandring

Stavre fäbodstig är en vacker historisk stig som delvis går på skogsvägar. Du passerar Stavrebäckens såg, Stavretjärnen, de gamla Stavrebodarna och går sedan torpstigen mot Gammeldalen. Fäbodstället omvandlades på 1800-talet till torpställen. Upplev naturen och historien i en skön mix.

Se/uppleva

Fäbodstigen passerar genom en fin natur. Du kan också se resterna av Stavrebäckens såg. Vandrigen mellan Stavre fäbodar och gammeldalen går delvis efter vackra slingrande Gravamobäck- en. Här finns också en geocache.

Historia

Precis där du parkerar är den ursprungliga sågplanen för Stavrebäckens såg. 1769 byggdes här en grovbladig såg som drevs av ett vattenhjul. Bönderna i Stavre, Slätt och Åsäng tog initiativet. De bjöd även i Mathias Krapp på Lögdo Bruk som delägare.

Sedemera tillkom en stor kvarn som revs på 1920-talet samtidigt som ett framgångsrikt turbindrivet kraftverk ställdes i ordning. Flera byar fick glädje av den elektriska strömmen från bäcken.

Stavre fäbodar var fram till 1600-talet på Högåsen, längre bort från byn. Den här nya fäboden uppfördes på 1700-talet närmare byns gårdar. Det var en samlad fäbod för hela byn. Under senare delen av 1800-talet omvandlades dessa fäbod- dar till torpställen. Här finns flera hus-

grunder bevarade i skogen. Strax bortanför den plats där fäboden låg finns i dag ett privat sommarstugeområde som har sitt ursprung i torpbebyggelse.

I gammeldalen där stigen idag slutar var det tidigare två torpställen. Idag finns ett kvar som privat sommarstuga och man kan hitta rester av grunden från ytterligare ett torp högre upp i skogen.

Kuriosa

Namnet Stavre kommer från att man på området satte upp stavar för att markera gränsen mot Hässjö församling. Stavre byalag byggde bron över Stavrebäcken 1994.

(Materialet hämtat från Tidsbilder från Ljustorp 2, Fäbodlivet och hembygdsföreningens hemsida.

Vandringsbeskrivning

P. Du börjar vid parkeringen där gamla Stavrebäckens sågplan låg. Informationstavla finns. Du vandrar sedan över Stavrebäcken och in genom skogen efter den gamla fäbodstigen.

1. Fäbodstigen fortsätter ut på skogsvägen vid Stavretjärnen, här kan du ta en fikapaus vid sjön om du gör en avstick-

are till höger. Den gamla husvagnen är öppen för besökare.

2. Fortsätt sedan skogsvägen till höger mot de gamla Stavrebodarna där det finns en informationstavla.

3. Efter en vägbom kommer du till ett sommarstugeområde, var god respektera att det är privat. Man får ta ett kort fikastopp vid fikabordet vid dammen. Efter en högersvägen vandrar du över ett hygge på väg mot Gammeldalen.

4. Efter hygget kommer du ner mot Gravamobäcken som vackert slingrar fram i skogen.

5. Stigen slutar vid det sista torpstället. Längre upp i skogen finns rester efter ytterligare ett torp. Här kan du också följa pilen och gå och titta på den gamla skogskojan som ligger cirka 100 meter bort.

Faktaruta Fäbodstig

Fäbodstigen var en viktig förbindelseled med byn. Här gick fäbodpigorna eller någon från gården regelbundet med smör ost och mese och här sprang man också fram och tillbaka under slättern. Ofta gjorde man sig illa om fötterna.

Bönderna brukade fäbodar för att inte korna skulle beta av de foder som skulle bärgas för vintersäsongen. Redan vid 12 års ålder började man lära upp flickorna till att vara fäbodjantor. Ägarens dotter eller gården piga skötte ofta arbetet på fäboden. I deras arbete ingick också att vakta efter björn. Då kunde det finnas en lillpiga på fäboden för att man skulle klara av att både valla och vakta.

Fäbodpigorna hade arbetsamma dagar. med att mjölka, kärna smör, koka vitost och messmör. På lördagskvällen samlades ofta traktens friare på vällen för att uppvakta bodpigorna. Ofta avslutades kvällen med en svängom i fäbodvallens gröna gräs.

Fäbodhusen var av timmer, små, låga och av enklare beskaffenhet. Enkla fähus och lador tillhörde varje fäbod.

(Materialet från Ljustorps Hembygdsförening.)

Stavretjärn

Fotograf: Lena Liljemark

Hitta

Sväng av E4 vid avfart mot Bergeforsen. Följ väg 331 i 7 km. Passera genom delar av byn Stavre. Sväng höger vid skylt Stavrebodarna.

Kör ca 500 meter fram till vändplan vid bommen och parkera.

Startpunkt

4 km E4
23 km Sundsvall

4 km E4
35 km Härnösand

www.vandring.ljustorp.se

- Vid bommen
- ca 120 minuter
- 6,1 km tor
- Högsta höjd 172 m ö h, total stigning 171 meter.
- Fornlämning

Stigen är markerad med gult

GPS vandring

Se vandningsbeskrivning för beskrivning av punkterna

Parkering POI	N62 35.372	E17 25.392
WP 1	N62 35.540	E17 26.129
WP 2 POI	N62 35.450	E17 26.958
WP 3	N62 35.321	E17 27.045
WP 4	N62 35.079	E17 26.958
WP 5	N62 34.929	E17 27.007
Torpgrund	N62 34.908	E17 27.036
Skogskoja	N62 34.942	E17 26.918

WP = waypoint = koordinatpositioner
POI = Point of interest = Något intressant
GPS koordinater angivna i WGS 84

För mer information om geocaching se:
www.geocaching.com

Du kan hyra en färdig GPS med beskrivning både för geocaching och GPS-vandring på Ljustorps handel.